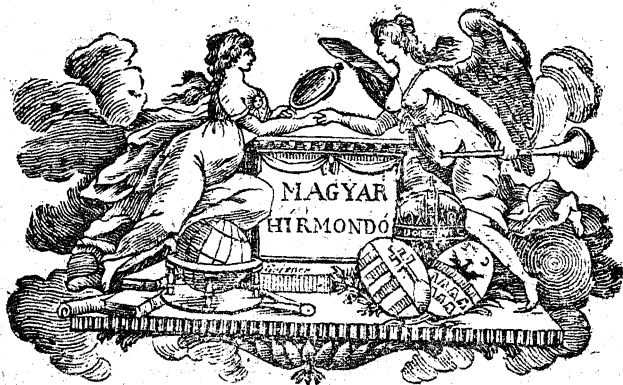

A'

**CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG
ENGEDLMÉVEL.**

Nro 3.

Költ Bétsben, B. Afizony Havának (Januáriusnak)
8-dik napján 1802-dik Esztendőben.

B é t s,

Carolina Ferdinanda, kilentz esztendőben
járó Fő Hertzeg kis-Afizony, a' Ferdinánd (Toa-
kánai) Nagy és Fő Hertzeg igen kedves Leánya,
e' folyó hónapnak 5-dik napján múlt ki itt a'
világból.

A' Badeni Hertzegről, a' most uralkodó Orosz
Császár Hitves Társának édes Attyáról is, az a'
szomorú hír érkezett ide, hogy midőn Ő Her-
tzegsége oda járt egész Familiájával Pétersburg-
ba, 's onnan meg-térvén, már hazafelé utazott,
Arlóban, Stockholmtól 15 órányira, véletlenül a'

C

hintója fel-fordúlt: 's ámbár esésében külső sebet nem kapott, még is más napon guta-ütésben megholt.

Pozsonyból is azt a' kedvetlen hírt írják Janáriusnak 4-dikén, hogy Méltóságos Gróf Eszterházy Kazimir, Nemes Zólyom Vármegyének Fő-Ispánnya, három napi betegsége után meg-halálozott.

A Vólt - Korona Örző megboldogúlt Gróf Ráday Gedeon helyébe, Méltóságos Zsadányi és Török Sz. Miklósi iffjabb Almássy Pál Cs. Kir. valóságos Titkos Tanácsos Ö Excáját T. Arad Vármegye Fő Ispányát méltóztatott Felső-ges Urunk Korona Örzőnek kinevezni.

Bétsben, és ennek külső városaiban, ide értvén minden ispotályokat, mindözfisze az el múlt 1801-dik esztendőben a' meg hóltak száma 15,181 lélekre ment, kik között 4200 férjfiak, 3090 fejer személlyek, 4111 ferjfi gyermekek és 3780 leány gyermekek számláltattak. Ezek között 45 ten 90 — 100, ketten 101, egy 102, és ketten 106 esztendeig éltek. Legtöbben hóltak meg ezek közzül a' hektikában tudniillik 1544-gyen, száraz betegségben 1506-an, tüdőgyuladásban 496, 's a' t. himlőben tsak 164-gyen. Születtek özfiszeséggel 11, 429, úgymint 5767 ferjfi és 5662 leány gyermekek. Öfzve eskettettek 2756 pár új házasok.

A' melly jegyzések az ide való tsillag-vizsgáló toronyban, a' múlt 1801-dik esztendőben, az idő változásaira nézve tétettek, azokból kiteszik, hogy a' múlt esztendőben 24 nap vólt ol-

Iyan, mellyen hó esett; 34, mellyen vastag köd erefzkedett; 13, mellyen itt körűl belől menydörgött (zergett az ég); 196, mellyen eső esett; öt, mellyen kegyetlen szélvész dühösködött. Ha a' tiz elmúlt esztendőket rendre vizsgáljuk, egy sem volt azok között oly nedves, essős, mint a' közelebb múlt 1801 dik lutskos esztendő.

Minthogy sokan bé nem adhatták a' hat és hufzon négy krajtzáros pénzeket December utoljáiig a' közönséges kasszába; erre nézve, hogy azok meg ne károsodjanak, még ezen jelenvaló hónap végeig elvételnek azok, az Ő Felsége kegyelmes rendelkezéséből mindenütt; de ezen meghatározott idő eltelvén pénz betseket egészen elveztik.

Egy Lottéria állíttatott fel itt Bétsben a' Pénzverő házakra és a' Bányákra ügyelő Udvari Kamaránál, mellynek Kasszája 10 millió forintra megy. Ezen Lottériának leírását holzfzasan közli a' Bétsi Udvari Újságnak Jan. — 2-dikán költ. 1-ső darabja. Mellynek summás előadása itt következik. A' Lottériában két száz ezer ki húzni való számok leíznak; a' mellyek között minden számra 50 Rforintot kell feltenni ha valaki a' Lottérián nyerni akar. Azt az ötven forintot vagy kézf pénzben teheti fel az ember, de csak jó ezüst és arany pénzben, úgymint garas, peták, tízes, márjás, húfzas, 30 — 34 krajtzáros, forintos, négy márjásos, taller, és arany pénzekben; vagy pedig jóféle ezüst és arany edényekben, 's a' t. Azon két száz ezer izédu-

lák közzül, mellyeket a' Lottériából ki fognak húzni, száz huszonkét ezer lesz olyan, hogy a' ki azokra tett, nyer, nyerhet pedig kisebb nagyobb summákat, ahoz képest a' mint kinek kinek a' szerentse kereke kedvezni fog; a' leg kisebb nyereség 60 forint. azután 65, 70, 75, 80, 100, 150, 200, 250, 500, 1000, 2000, 4000, 6000, 10000, 20,000, 25,000, 40,000, és a' leg több 50,0000. Ollyan tzédulák mellyeken semmi se lesz, és így a' ki azokra tett semmit se nyer, 78,000 fog lenni; tehát sokkal kevesebb mint a' nyerő tzédulák száma. — Fel tehet ezen Lottériára, a' ki akar, e' folyó elztendő Februárius 15-dikétől kezdve, ugyan ezen elztendő Augusztus 14 dik napjáig: Magyar Országban a' következő helyeken lévő Pénzváltó házaknál, Budán, Körmözt-Bányán, Nagy-Bányán, Szomolnokon, Oravitzán (a' Banatban), és Károly Fejérváron (Erdélyben). Tíz egymás után következő elztendőkből lesznek tzédula húzások itt Bétsben a' Lottériából, minden elztendőben t. i. egyszer. Az első húzás lesz 1803-dik elztendőben Febr. 15-dikén, 's ugyan ezen a' napon a' következő elztendőkből is. Ha valakivel a' szerentse ollyan mostohául banna, hogy a' Lottériába tett ötven forintjával a' tíz húzás közben egyszer se nyerne; az ollyanak az ötven forintja tíz elztendő elmúlván vizsza fizetődik, sőt annak tíz elztendei interesse is 4 forintjával számlálva; és így akkor az ötven forintja helyett 70 forintot nyer vizsza.

Magyar Ország.

Nagy Ag-ról (Erdélyből) Dec. 10-dikén. Egy idevaló igen jelestálemtomú bányásztságot tanult ifjú ember, olyan machinát talált fel, melly a' malmokat, értz törő kölyűket, hámorokat 's a' t. víz helyett hajthatja. Ezt most kis formában kélsziti, hogy vele próbát tehessen, és ha megfelel a' tzeljának, felette nagy haszna foglenni. — Az ide való nevezetes arany-ezüst bányából a' múlt esztendő Növ. 1 ső napjától fogva, ezen esztendő Octóber utólsó napjáig, annyi arany és ezüst értz ásatott ki, hogy azt a' Kir. olvasztó hutába beadván a' bányász társaság, kélsz pénzben nyert érette 205,572 forintot 42 krajtzárt. A' bányára tett költség öfzszeséggel 163,632 forintra, 18 krajtzárra ment. És így a' tiszta nyereség esztendő alatt: 41,941 forint, 23 kr.

Orosházról (Békés Vármegyében) Dec. 15-dikén. Olvassuk az Újság levelekből, melly sok károkat tettek ezen folyó esztendő öfzszén felső Olasz Országban 's más tartományokban is az árvizek: hazánkba pedig érezzük. Ugyan is, annyira elborítá a' múlt hónapban Bihar Vármegyének egy nagy környékét az árvíz, hogy tsak egy víz-zé válván a' sebes körös, fekete körös és fehér körös, egy darab ideig kelle magamnak is Telegden veszteglenem, minthogy se té, se tova nem mehettem. A' leg vénebb emberek sem emlékeznek itt illy szörnyű áradásra. A' víz külömb külömb helyekben sok házakat elpusztított, többeket hagyott pedig olly állapotban, hogy bennük lakni

lehetetlen, mivel minden órán öfzfze düledezéssel fenyegetőznek; a' szántó földeket el-lepte, öfzfze még öfzfze rongálta; a' réteket iszappal' elborította; a' gátakat el-fzaggatta, hídakat el hordta, úgy hogy a' posta se járhat; 's a' mi több, igen sok betegségeket okoznak már is az egészegetlen posványok mindenfelé. Azt a' káros következtetést is tapasztaljuk ezen vízáradásnak, hogy általa a' rétekből, bozó okból, és lapos erdőkből a' farkasok kiszorítatván egész falkástól járnak 's lebzselnek a' faluk körül, 's éjjelenként temételen pusztítást tesznek. Haza felé jöttömbe Szalonta mellett egy vendégfogadóba háltam, 's akkor éjjel két lovat és egy három elztendős ökröt ettek meg közel a' házhoz. Közel van ottan egy vízi malom is, a' hova sokan örleni öfzfze gyűlvén, éjjel a' malmon kívül tüzeltek, 's végre a' tűz körül leheveredtek, elaludtak. Meg jelentek a' farkasok, egy embernek a' két lábába tsak belé kapaszkodtak, 's húzgálták kifelé, de felébredt, lármát ütött, 's alig tudták a' farkasokat tüzzel 's a' görtsösökkel megriasztani, 's üzőbe venni, annyira bztak sokaságokba. A szegény embernek tsak ugyan rútúl öfzfze marták a' két lába fejét. — Bár egyéb, 's kedvesebb újságokkal kedveskedhetném a' Hírmondó Erdemes Olvasóinak, de ha nints, nem lehet. Nálunk a' búza tsak ugyan oltsódott, de a' bór drágább mint volt. Szüretkor akóját 2 forinton megvehettük, most már 5 forin ra felment.

Frantzia Ország.

A' melly Törvény-Könyvet (Codex) készí-

tetett Bonaparte, némelly ki-válogatott Tudós Férjfiak által, abban igen sok változásokat tett önnön maga az első Konzul, a' mint azt minde-nütt bátran meg-jegyzi *Procés Verbal* című munkájában (három kötetben) az a' Frantzia Tu-dós, a' ki Secretáriusi hivatalt viselt ezen külö-nös Törvény-készítő Commissióban, 's hivatala szerént mindeneket jegyzésbe kellett neki venni, a' miket ez vagy amaz mondott a' szóban forgott törvényekről. Meg-fordulván ez a' híres Tör-vény-könyv a' Tribunátus előtt, a' Tagok jól meg-hányták vetették: végre voksoltak, bé-ho-zásáról, 's azoknak nagyobb része abban egygye-zett meg Bonapártenak nem kevés kedvelen-ségére, hogy más Törvény-könyv készíttessék a' Frantzia Respublika számára.

Polgár Talleyránd, a' külső dolgokra ügyelő Minister, tegnap reggel el indult Lyonba, Bona-parte után.

Páris Dec. 24-dikén. Egy Frantzia Püs-pök levele lett itt közönségesse, mellyet az eránt irt tisztitársaihoz, hogy Püspökségeikről mondja-nak le, VII-dik Pius Pápának azon brevéje sze-rént, mellyet a' Religióra nézve, Bonapártéval kötött egygyesség után küldött Ő Szge, a' Fran-tzia Püspökökhöz és Ersekekhez. Ennek a' hat-hatós és bölts írásnak az a' tzélja, hogy megtzá-folya azokat az okokat, mellyekre való nézve, némelly Püspökök azt kívánták, hogy halasztód-jon még továbbra az ő hivatalokból való el-bo-tsáttatások. Meg jegyzésre méltó ebben a' töb-bek között magának Ő Sztségének, ugyan ezen

dolog eránt a' Püspökökhöz küldött, 's atyai indulattal, és egyfzersmind az Ekklesia fejéhez illő hatalommal tellyes levele, mellyben azt írja: Nem tudjuk, úgymond a' Sz. Atya, eléggé ki fejezni, melly fájdalmasan esik a' ti váratlan engedetlenségtek, és melly nagy bánat borít el bennünket, látván a' ti elszakadástokat; melly ha szontalan, mivel az meg nem fogja akadályoztani a' Religió javára fel tett izélnak tökéletességre való vitelét; azonban veszedelmes is, mivel meg foszt benneteket attól a' fellettébb nagy érdemtől, mellyet szerezhettetek volna magatoknak az által, ha Sz. Vallásunkért tett áldozat tételeiteket, utóljára ezzel tetéztétek volna meg; továbbá mi magunkra nézve keserves, mivel vége van ez által annak a' gyámolnak és segítségnek, mellyet a' ti buzgó indulatotoktól reméltünk; e helyet a' gyámol helyett, a' ti hivatalotokról való lemondástoknak tovább tovább való halogatása, igen érzékeny sebet ejtett a' mi külömben is sok aggodalmokkal és bánatokkal meg terhelt Izívünkön. — Külömben ez a' szemre való hányás, csak igen kevés Frantzia Püspökre tartozik, mivel már nagyobb része betsülletesen le mondott hivataláról.

Anglia.

Most új esztendőre jönnek ki Londonban Admirális Nelson-nak a' közép-tengeren, 1798-dikban viselt dolgai, mellyeket Cooper Willyams Prédikátor botsát világ eleibe, sok ott helyben általa le-rajzolt, 's a' Syriai, 's Egyiptomi par-

tokat ábrázoló képekkel. — A' Frantziák is izándékoznak, ha tsak summáson is, leírni, miként jutott Nelson a' fenn említett vitéz tettei után Sicilia szigetében 's úgy járt, mint Pius Aeneas, ki hajdan Didó esmeretségébe esett, azután mint bujdosott Nelson Terpsichore-nak pajtáságában, míg végre egy nagy hajóssereggel a' Frantzia partok, nevezetesen Boulogne városa előtt termett 1801-dik esztendőben, 's az ott álló Frantzia hajókat, valamint Abukírnál, úgy itt is felperzselni, 's a' vízbe süllyeszteni szándékozott; a' melly rendkívül való ügyekezetére nézve, már most nevelni akarják titulussát az Admirálisnak, 's valamint Olasz Országban Bronti Hertzeggé tették nagy érdemeire nézve, így szinte a' Frantziák is a' Gafzkoniai Vitézek közzé akarnák fel-venni, ha azzal kedvét találnák az Admirálisnak — ? ?

Irtuk a' múlt esztendőben, hogy Angliában a' kereskedésnek könnyebbítésére vassal kezdeték volt, a' terhes szekerek útjain a' kerék vágásokat kirakni. Ez ámbár igen költséges út készítés módja; de minthogy igen jónak találtatott, már sok helyeken sok mértföldre ki vagynak rakva az utak vas kerékvágásokkal, 's a' hol az utak tér földön fekszenek, teméntelen terhet reá lehet egy ló után való szekérre rakni, még is sebesen mehet vele a' ló. A' London körül 2 — 3 mértföldre fekvő helységekből 30-an 40-nen is fel rakodnak egy erős szekérre, mikor a' városba akarnak menni, még is könnyen üget vele egy ló a' vas vágásba, ha szinte mind

afszony is a' terhe. — Rövid időn egész Angliában ki lesznek az utak vasalva. — A' mint hallatik, Dent nevű tagja az alsó Parlamentomnak, azt akarja rövid nap a' Gyűlés eleibe terjesztetni, hogy töröltsen el Angliában az a' vad Nemzethez illő szokás, hogy a' neki szelesített bikák verekedésével (vívásával) múlassák a' nézőket, némelly ezzel kereskedő kegyetlen mulattatók: de Windham Vólt. Minister, a' ki legközelebb, a' Frantziákkal kötött bekesség ellen igen hatalmas beszédet tartott, úgy nyilatkoztatta ki magát, hogy ő, a' vad bikák verekedésében való mulatásnak pártját fogja a' Parlamentomban, mivel a' bikák elfzánt komor türköldözése, eleven 's bátor érzést gerjeszt a' Nemzetben. — Azt írják Lisbonából, hogy az uralkodó Hertzeg kihirdettette egész Portugalliában, hogy többé, egy orozva gyilkoló ember életének sem fog a' törvényfzék megkegyelmezni; hanem harmadnap múlva, az ilyen gonofzságban találtatott bünösnek meg kell halni. Minden elztendőben fel ment itt az olyan szerentsétlenek száma három négy százra, a' kiket estvéként az orozók handzsárral által döftek az uttzákon.

Nem régen rendes vér-ontás esett Londonban egy Batalion Anglus katonaság, és egy ökör között: mert ez félre tévén minden erántok való tiszteletet, nekik szaladt, midőn ők (a' katonák) a' Toweri úttzán mentek fel fegyverkezve; sokat közzülök le, tiport, 's utat nyitott magának a' Batalionon keresztül. Megént megfordúlt, 's midőn a' földön hevert pajtásaikon nevetnének

a' katonák, újra nekik esett, 's soraikat megbontotta, sokat leöklelvén közzülök. Nofza neki mérgesedik a' Commendans Tifzt, 's parancsolja, hogy bajonéttal mennyenek az embertelen ökörnek. Ez jólehet igen derekasan védelmezte is magát, még is végtére hadi foglyokká lett, 's nem sokára oda is lett halásos sebjei miatt. A' győzedelmes katonák, valamint az Új-Zeelandi Szigetnek vad lakossai, ellenségeket megették.

Londonból Dec 18-dikán. Tegnap érkezett ide Amiensből egy Oberster, azt hozván hírül, hogy az eddig tartatott tanátskozásoknak, a' békessegre nézve igen kívánt következéseit lehet reményleni. Mihelyt által adta ezen Oberster Adington Ministernek az Amiensből hozott leveleket, azonnal öfzfze - gyülekeztek a' Ministerek, 's hofzszasan tanátskozván, minnyájan vídám ábrázattal oszlottak el.

A' Londoni hivatalbeli tudósításból nyilván ki-tetfszik, hogy a' Frantzia Kormányzék tellyességgel nem állott reá, a' mint a' Londoni Ministérium kívánta vólna, hogy Frantzia Ország engedje által Tabagó szigetét, abba a' 20 millió forint adósságba, mellyel a' Fr. foglyok tartásáért tartozik Angliának. E' helyett arra ajánlotta magát a' Fr. Kormányzék, hogy időszakzonként fizeti le ezen summát kész pénzben.

London Dec. 18 dikán. A' Londoni közönség, azt végezte, hogy Sir Sidney Smith nek, a' ki Syria 's Egyiptom partjainál megbetsülhetelen károket tett a' Frantziáknak 1799, és 1801-dik

esztendőekben, a' hazája eránt való sok érdemeit, polgári szabad jussal, és egy igen drága kardal jutalmaztassa meg; mellyre való nézve, a' nagy Vitéz tegnap a' város házához ment, a' hol is a' fő Polgár Mester, és a' többi Szenátorok igen nagy tisztelettel fogadták őtet. A' Kamarás Úr, felelőbb hízeltedő beszédet mondott ő előtte, mellyre ő egygyűgyűen, és nagy lélekkel felelt; 's mind a' kettőnek a' beszédjén nagyon tapsoltak. Le tévén a' szokott esküvést Sir Sidney, és gazdag ajándékot adván a' szegények kasztyájába, ki ment a' házból, a' jelenlévő sokaság öröm kiáltása között. Nemes lélek élteti azt a' nemzetet, mellyben a' magános személyek vagy városok, úgy tudják meg jutalmaztatni a' nagy érdemű Hazafiakat, mint másutt maga a' Fejedelem, vagy az egész Ország sem jutalmaztatja meg nagyobb mértékben.

Londonból Dec. 13-dikán. Irlandiából Hiberniából legközelebb olly váratban tudósítás érkezett, hogy annak Bantrybay nevű öblében, a' mi oda gyülekezett hajósseregünknel egy néhány nagy hajón pártot ütöttek a' hajós legények: megérvén a' Kormányfőnek szándékát, hogy őket Napnyúgoti Indiába rendelte. Az indította ezeket a' nyughatatlankodásra, hogy a' háború utolsó esztendeiben szüntelen csak a' Bresti kikötőhely előtt kóvájogván, semmi keresetek nem vólt; az alatt, hogy mások a' közép tengeren 's Egyiptomnál jól felpénzelték magokat; még is nem őket botsátja vízfőz a' Kormányfőnek hazájokba, hanem amazokat. — Mihelyt ez a' kedvetlen tudósítás Londonba érkezett; azonnal hírül adta

azt Addington Minister, az Admirális fejének Lord Sz. Vincentnek, és tanácskoztak egygyütt, hogy a' dolgot jól, és hirtelen elintézhessék. — A' Hollandiából érkezett levelek szerént több 100 hajónál szenvedett hajótörést a' Hollandiai partok körül, az utolsó tengeri zivatarban. A' szél le-tsillapodása után harmad napra, 80 holt testet vetett ki a' tenger a' partra Texel körül. — Irlandiából írják, hogy már ott is minden Státus foglyok szabadon bocsáttattak, kik t. i. politikos vélekedéseikért ültek fogságban.

Orosz Birodalom.

Petersburgból Dec, 8 dikán. Egy ilyen nevezetes értelmű parantsolatot küldött legközelebb Sándor Császár a' Fő kormányozó Tanáshoz. „Szívem fajdalmával esett értésemre, hogy a' Kasáni utolsó égéskor, egy polgár csak gyánuira fogatott meg, mint gyujtogató, és, hogy magára nem akart vallani, tortúra alá vétetett. A' kínok között ugyan azt vallotta, hogy ő a' gyujtogató; de midőn halálra vitték, ismét vizsgálta húzta szavát, 's ártatlanságát kinyilatkoztatta, az Istent híván tanubizonyságául igaz vallás tételének az egész nép előtt, 's így hala meg. Ez a' kiáltó kegyetlenség, ez a' törvénytévő hatalommal való erőszakos vissza-élés, arra indítottak engemet, hogy Albedyl nevű talpig betsületes ember Szárny-Adjutánsomat, a' dolog megvizsgálása végett Kasánba küldjem. Ez a' dolgot, óh fájdalom! nem csak hogy úgy találta, a' mint fülembe jött, hanem azt is kitanúlta, hogy az oda való Kormányház, már ez előtt több

ilyen emberiséggel ellenkező tselekedeteket is követett el. Azt kívánom azért a' Fő Kormányozó Tanátstól, hogy a' dolgot szorossan megvizsgálván; a' kik vétkesek, minden személy válfasztás nélkül megbüntesse, és hogy az, a' főben járó ügyek folytatásának rendjét megjobbítsa; hogy már végre a' tortúra, mint szemrehányó gyalázatja az [emberi nemzetnek, az Orosz Birodalomból egészen kiirtathasson."

Elegyes Levelek.

Algíriában legközelebb Revolutziót akart egy igen méréz ember támasztani, mellynek előadását így közlik az Újság levelek rövideden. Az alatt hogy az Uralkodó Dey Ministereivel egygyütt szokása szerént a' Palotája mellett lévő Metsetbe vallásbéli kötelességeinek végbe vitelére távol volt, alkalmatosságot talált a' lázasztó egynéhány meg hitt embereivel egygyütt a' Dey Palotájának és abban az Uralkodó széknak (thrónusnak) elfoglalására. Ez azomban lárma, és puska lövések nélkül meg nem eshetett, a' mellynek hallására tehát a' Nép mindjárt ki felé tödült a' Metsetből; de már a' Palota kapuit bezárva találta. Egy kevés idő múlva, kifüggesztette az új Dey Zászlóit a' Palotából, 's azt hirdettette; hogy a' ki nékie a' Dey fejével kedveskedik igen nagy summa pénz jutalmát fogja venni; hogy a' Török katonák zsoldját nagyobbítja, a' város lakosinak igasságot szolgáltat, a' Keresztyén rabokat mind szabadon bocsátatja, csak hogy nékie mindenek pártját fogják, 's a' régi Kormányházakat eltöröljék. — Ezekre azon-

ban a' Nép tellyességgel nem ügyelt, hanem, egyébként a' Palotába be nem mehetvén, betörte annak falait. Az új Dey ezt látván, legdöntösebbnek tartotta a' thronuson halni meg. Ezt a' tzelját hamar el is érte, mert a' betódult Nép, és katonaság feléje lövöldözvén, mind magát, mind nyoltz új Ministereit, csak hamar sok halálos golyóbisok érdekletek; tartván uralkodása a' thronuson és nyoltz Ministerein két óráig.

Azt írják a' Londoni Újságok a' Napkeleti nyelvekben igen jártas Hammer-ről, kiről Hirmondónkban mostanában emlékeztünk; hogy midőn a' Bétsi Udvar költségén Egyiptomban utazott, 's az oda való régiségek leírásában, 's külömb külömbféle írások, könyvek öszszeszedésében fáradozott; a' többek között egy olyan Arabs kéz írásra akadt, melly a' régi Egyiptomi papok titkos írásoknak jegyeit magyarázza. Reményli a' tudós Hammer, hogy ezen írásnak segedelme által lassan lassan az Egyiptomi Piramisokon 's Obeliskusokon lévő jegy-írásokat és más kezénél lévő régi kézírásokat is elmagyarázhat.

A' Frantzia Respublika két Tudós embert, úgymint Bruguiere és Olivier Frantziákat küldött utazni 1792-dik esztendőnek vége felé, kik el is indultak 1791-diknek Aprilis hónapjában, 's a' Kormányzéknek parantsolatjából, gondos szémmel el-járták a' Török Birodalmot, Egyiptomot, és Persiát a' kereskedésre, a' mezei gazdaságra, a' természeti históriára, a' közönséges Physikára, a' geographiára, az orvositudományra, és némelly Politikai tekintetekre nézve. Vilzsa jövet Bruguiere meg-halálozott Anconában

(1798-ban); Olivier tehát maga neve alatt bortsá-
totta már most világ elejbe a' sok szép tapasztalás-
okat, következő titulus alatt: Voyage dans
1. Empire Othoman, l'Egypte et la Perse, fait
par ordre du Gouvernement, pendant les six pre-
mieres années de la République, par G. A. Oli-
vier, Membre de l'Institut national, de la Société
d' Agriculture du departement de la Seine, etc.
etc. Sok mappákkal's egyéb rajzolatokkal. à Pa-
ris, An. (1800) negyed rétbén (in quarto) 431
old. Még tsak az 1-ső kötet érkezett kezünkbe.
A' sok igen neveztes tárgyak között le írja Oli-
vier Pasvan — Oglu vizfontagságait, a' mellyek-
nek summás közlésével, reméljük mi is kedvet
találunk Erd. Olvasóink előtt, ha tsak abból a'
tekintetből is, hogy azok a' villongások a' két
Magyar Haza határain történtek.

Folytatása következik.

Harmadfordi Híradás.

Minthogy én alól megnevezett, minden még
most is birtokomban lévő Magyar Országai jószá-
gaimat, ezen, vérszerént közletről való atyámfi-
ainak, u. m. Özvegy Gróf Károlyné született
Báró Harucker Jóséfa Afzszonynak és a' Stock-
hammer Grófi Familiának, minden jussaimmal
egygyütt általadni jónak találtam, és ő vélek az
eránt megégygyeztem: ehez képest mind azok,
kiknek valamely praetensiójuk volna, az eránt
Mgs B. Bolza Péter Generál Májor Úrhoz folya-
nodjanak. Költ Bétsben Decemb. 22-dikén:
1801-ben. Özvegy Gróf Siskovitsné, szüle-
tett Báró Harucker Borbála.